

Vakar blogiukas Užkalnis Delfyje pasakė : „Visos diktatūros veikia todėl, kad talentingi diktatoriai sugeba rasti kritinę masę nuskriaustųjų ir ginamųjų, kuriems reikia ne tik užtarimo, bet ir bendro priešo.“ Vakar Panevėžio miesto meras R.M.Račkauskas pasakė, kad viešojoje erdvėje pasirodžiusios dvejonės dėl Autobusų stoties projekto sutarties skaidrumo yra „dezinformacija ir bandymas trukdyti miestui atsinaujinti“. Kadangi absoliuti miestiečių dauguma, įskaitant pačius „dezinformatorius“, yra už tai, kad naujoji stotis kuo greičiau atsirastų, tiksliau, kad senoji dingtų, kritinė masė prieš „bandytojus trukdyti miestui atsinaujinti“ neabejotinai suformuota. Daina sena, pradėta tuojau po 2015 metų rinkimų. Nusibodo. Todėl tiesiog pasakysiu, kaip matau šią situaciją ir jeigu ją taip pat matys nors mažą dalis panevėžiečių, jausiuosi juos atstovaujanti. Link naujos Autobusų stoties buvo einama ištis per ilgai – ir dėl pinigų stygiaus, ir dėl partnerystės paieškų, ir dėl „auksinės vietos“. Galų gale pirmą kartą miesto istorijoje horizonte pasirodžius didžiuliams ES pinigams, buvo parengtas projektas, kurį realizavus jau būtume turėję naują stotį senoje vietoje. Meras jį iškart pasmerkia : „kol nebuvo gavę investuotojo pasiūlymo, galimybės leido modeliuoti tik ribotą dabartinio stoties pastato atnaujinimą“. Kas tas galimybės apribojo ir kodėl jos nebuvo pakankamos ? Matau vienintelį atsakymą – pajudėjęs privataus investuotojo pasiūlymas su jo finansuota „išskirtine architektūrine idėja“, kurio rezultatas, anot mero – „įdomus, modernus ir labai apgalvotas“ projektas. Kas nustatė, jog ta idėja išskirtinė, projektas apgalvotas visais aspektais ir ar miesto bendruomenė galėjo palyginti alternatyvas ? Ar vyko architektūrinės idėjos konkursas, kuo meras iki šiol taip didžiavosi ? Gal net tarptautinis ? Ne. Taip, idėjos autorius – savo srities „žvaigždė“ prof. R.Palekas. Taip, tai ir vienas iš Senvagės ir Skaistakalnio projektų konkurso, kuriame laimėjo „Pupa“, recenzentų, taigi su Panevėžiu tikrai susijęs ir tai matėme. Taigi, idėją turime, investuotoją turime, būsimas projektuotojas kaip ir aiškus. Kodėl tada organizavome „investuotojo atranką“ ir kaip vyks pagal Architektūros įstatymą privalomas architektūrinis konkursas – kaip ir atranka, su aiškiu rezultatu? Meluojame sau ? Kam to reikia ? Turiu pasakyti, jog investuotojas buvo sąžiningiausias visoje šioje istorijoje. Jeigu savivaldybės atstovai į mano klausimą, kokios naudos tikisi investuotojas iš sandorio – gal prekybinio ploto plėtros bei keliaaukštės automobilių stovėjimo saugyklos ir taip sugrūstame miesto centre, atsakinėjo, jog niekas nežinoma ir išaiškės tik projektavimo eigoje, investuotojo atstovas buvo atviras – taip ir net išpūdingus skaičius įvardino. Taigi akis bado išvada – ne stotis šiame projekte svarbiausia. Ir net ne architektūrinė idėja. Ar mes tai svarstėme – automobilių srautų pokytį, paprastai miestų pakraščiuose atsirandančio „ažūrinio gargaro“ atsiradimą brangiausioje miesto vietoje ? Kai galėjome jau turėti sutvarkytą dailutę stotį ? Ne. Kodėl ? Ką sutaupome, ką prarandame, ką laimime naujuoju projektu ? Atsakymo nėra. Klausiau investuotojo atstovo – kodėl pasirinktas toks sudėtingas modelis, juk ir kituose miestuose stotis statė privatūs investuotojai kartu su savo prekybiniais plotais, gavau keistą atsakymą – tai buvo jungtinės veiklos sutartys, „pilkoji zona“, todėl pasirinkome šį. Ar tai, jog ir Panevėžyje plika

akimi matosi jungtinės veiklos arba neišmatuotos naudos mainų sutarties būtis, tik sudarytos kažkur prie kavos puodelio ir dabar realizuojamos efemeriskomis atrankomis, yra mažiau pilka ? Nemanau. Pilka turi daug atspalvių. Pabrėžiu - aš neturiu kompetencijos vertinti, ar tai teisėta ir gerai. Turiu pareigą gilintis į kiekvieną teikiamą Tarybai klausimą ir ją vykdu. Gal dabar laikas pilkam laikui ? Net galvoju, kad gal kitu laiku prie savivaldybės būtų stovėję P.Urbšio judėjimo KARTU piketai, reikalaujantys situacijos išskaidrinimo ? Ką ir pasiūlėme KARTU merui Tarybos posėdžio metu. Taip pat suprantu, jog šio projekto įtaka miestiečių patogumui ir Centro gyvenimui pasimatys keli metai po statybų pabaigos, todėl nenoriu ir negaliu užbėgti būsimai patirčiai už akių. Galiu tik mėginti skirti pilkos atspalvius, sakyti tai, ką matau ir ką mato dalis miestiečių. Net laikau tai savo pareiga. Ir jei tai trukdo stoties rekonstrukcijai, tai kažko aš dar nematau. Esu už stotį, myliu Panevėžį, siekiu jo atsinaujinimo.

